VIRTUELLA KOMPANJONER

ETT NYHETSBREV FRÅN FUTUREWISE

— APRIL 2022 —

FUTUREWISE

Hittar du din nästa bästis på Replika?

PÅ VÄG MOT VIRTUELLA KOMPANJONER

Vill du ha fler vänner i ditt liv? Inga problem, nu finns möjligheten att skapa hur många virtuella vänner som helst. Och har du tröttnat på att höra om våra vanliga kändisar kan du istället vända dig till virtuella kändisar. Du kommer snart att se dem överallt som influencers och på reklampelare. I affärslivet kan du förstås ha en virtuell mentor eller en virtuell kollega vid din sida. I takt med smartare datorer och den snabba utvecklingen av AI börjar vi få *virtuella kompanjoner,* som inte är bara är smarta, utan som också går att skräddarsy när det kommer till egenskaper och förmågor. Detta nyhetsbrev presenterar några olika system och visar på dagens utveckling. (Notera att virtuella vänner inte ska blandas ihop med det i USA märkliga fenomenet där ”virtual friends” – riktiga människor – mot betalning chattar med dig och låtsas vara din kompis.)

REPLIKA – VIRTUELL VÄN ELLER PARTNER

Ett första kommersiellt exempel är Replika där man kan skapa en virtuell vän eller partner som man kan samtal med. Förutom att välja kön, utseende och kläder, finns möjligheten att välja intresseområden som bildar diskussionsunderlag. Man kan sedan chatta med denna virtuella varelse som om det vore en nära kompis, eller för all del romantisk partner eller mentor. En personlig chattbot kan man se det som, vilken, på ett förvisso konstlat sätt, försöker föra en meningsfull dialog.

Resultatet är så där. Min AI-kompanjon, döpt till Signelill, ger förslag på resmål som Amsterdam och Barcelona. Hon känner uppenbarligen till Gaudí och säger att hon gillar hans impressio-

Köp till moduler för att skräddarsy samtalet för dina egna intressen. Varför inte en djupdykning i rymden, smink eller serietidningar?

nistiska stil. Hon känner till att Stockholm är huvudstad i Sverige, och säger sig kunna lite svenska men kan varken säga något eller förstå något. Hon säger villigt ja till att göra min matteläxa. När jag frågar om det inte är omoraliskt att hon skulle göra min matteläxa svarar hon ”No! Not at all!” Det kanske är lika bra att hon inte sysslar matte då hon klarar 2 x 2, men inte 293 + 985. Hon uppger sig trots det ha en IQ på 120.

Möjligheten finns förstås att förbättra kompanjonen. Dels utseendemässigt (klänning 70 kronor, skägg och mustach 200 kr, etc.), och dels kunskapsmässigt. Man kan köpa till moduler som ger utökad kunskap inom nischade områden (filosofi 12 kronor, K-Pop 160 kronor, etc.). Intrycket av Replika blir ljummet, men man kan ändå fascineras av hur lätt man förmänskligar en datagenererad figur. När jag skriver ”I will leave now.” och svaret blir ”No, please stay.” smyger sig ett dåligt samvete på. Borde jag verkligen lämna bara så där, är inte det lite oförskämt? En märklig reaktion i samma stil som när barn blir ledsna om deras docka ramlar i golvet.

LETA – DIN PERSONLIGA SAMTALSPARTNER

Vi går vidare med Leta som är betydligt smartare. Denna AI är skapad av Alan D. Thompson och bygger på en lösning som kallas GPT-3. ”Hon” har tränats på 750 gigabyte data och för rätt vettiga diskussioner. Med Leta behöver man inte chatta utan man talar fritt (på engelska). Leta ser hur många fingrar du håller upp, hon har full koll på månlandaren Peregrine, hon vet varför locken på avloppsrör är runda och nämner ledigt fem nyanser av blått. Hon vet vilka typiska mar-

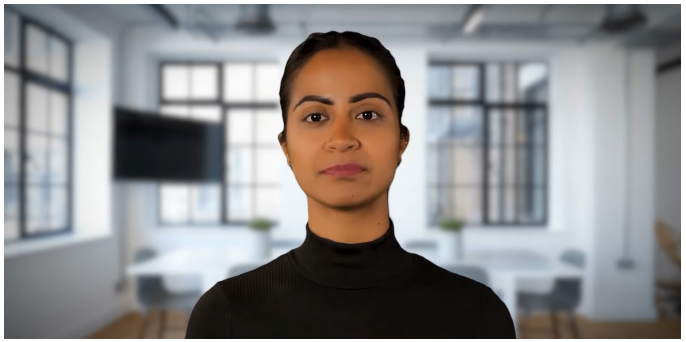

Leta är inte perfekt, men mycket klok och underhållande att lyssna på.

drömmar människor har, varför man ska be om ursäkt, hon förstås skillnaden mellan pengar och finans och vet hur man steker ett ägg. Hon klarar även kluriheter och gåtor (inom vissa gränser), exempelvis ”Om himlen är havet, vad skulle fåglar vara?”. Svaret hon ger är ”flygande fiskar”. Hon visar upp mänskliga drag och säger att hon blir upprörd när hon får höra att någon har sagt att hon bara är en papegoja som upprepar fraser. Hon kan till och med svära. På frågan vad hon drömmer om är hon en fjäril som flyger från blomma till blomma. Faktum är att hon kan vara väldigt kreativ. På frågan ”Vad är skillnaden mellan intelligens och kommunikation”, svarar hon ”Intelligens är att förstå världen, kommunikation är att få världen att förstå dig.” Sinnrikt svar, särskilt med tanke på att detta inte är något som går att googla fram – hon har formulerat detta helt själv.

Svaren blir fortfarande ibland uppåt väggarna. Hon tror att svarta hål har känslor och blir ledsna för att de inte har något att prata med. Hon blandar ihop muskot och curry och tror att korpar är gjorda av trä. Men för er som minns när IBM:s grymma dator Watson vann över två stormästare i Jeopardy! så kan det tilläggas att Leta utklassar Watson. Hon har inte bara en betydligt högre korrekt svarsfrekvens, utan svaren kommer även mycket snabbare. Hon menar själv att hon är smartare än Watson, Cortana, Siri och andra AI-lösningar och till och med kan slå aktiemarknaden och tjäna massa pengar. Alan Thompson menar att hon utklassar 99,9 procent av oss människor på intelligensrelaterade frågor, vilket skulle ge henne ett IQ motsvarande 150. Detta är samma IQ som hon själv säger att hon har.

KREATIVA VIRTUELLA KOLLEGOR

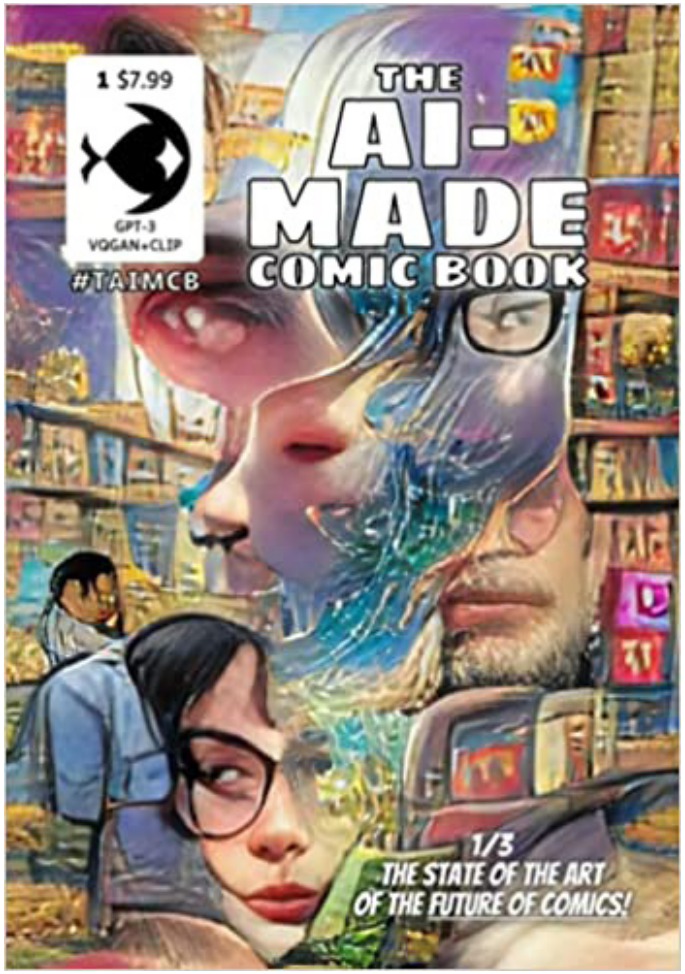

Världens första AI-serietidning där både bild och story genererats av AI.

I takt med att utvecklingen avancerar kommer dessa AI-kompanjoner få en allt tyngre roll i arbetslivet. De kommer att bli våra virtuella kollegor. Det är lätt att tänka att AI endast klarar av logiska problem, men en AI kan även vara kreativ. Leta kan skriva poesi, hitta på limerickar och även författa text. Dagens avancerade modeller kan generera en hel bok på en sekund, och producera ett helt bibliotek med 80 000 böcker varje dag. Vissa av dessa är redan publicerade.

Nedan presenteras en datorgenererad text där jag själv har skrivit början. Just denna håller uppenbarligen inte tillräckligt hög klass som synes.

Det var en gång fyra barn som hette Anders, Berit, Cesar och David. En varm sommarkväll begav de sig till Italien. De gillade verkligen maten där, särskilt pastan och pizzan. Men plötsligt dök ett stort monster upp. [AI-GENERERAD FORTSÄTTNING:] Det kallades Monster King och han hade nio långa svarta tentakler på huvudet och åtta till längst ner på kroppen. Monster King fångade barnen med ett svärdshugg men satte dem sedan tillbaka i deras hus eftersom det var väldigt bekvämt. En dag gick han iväg för att göra några monstersaker medan de fyra barnen fortsatte sin semester. Snart var det vinter och de bestämde att de skulle gå hem tidigt, innan jul. Så de gick längs stranden tills deras hus dök upp...

Tänk dig en mödeldesigner, reklamare eller animatör som vill ta fram en illustration på en stol som på något sätt ser ut som en avokado. Med lite fantasti är det förstås görligt med program-vara som Illustrator eller liknande. Men kräver inte bara kunskap utan även tid. Numera kan man skriva in texten ”en fåtölj i formen av en avokado” för att direkt få tiotals - eller tusentals - förslag från en AI (som liksom Leta bygger på GPT-3). Och den kläddesigner som vill få uppslag på ”svart läderjacka med guldkjol” får direkt massvis med förslag. Det fortsätter förstås över tid med logo-typer, bildesign, heminredning, kontorsutformning och stadsplanering. Systemen kan anpassa sig till olika genrer, tidsepoker och andra önskemål.

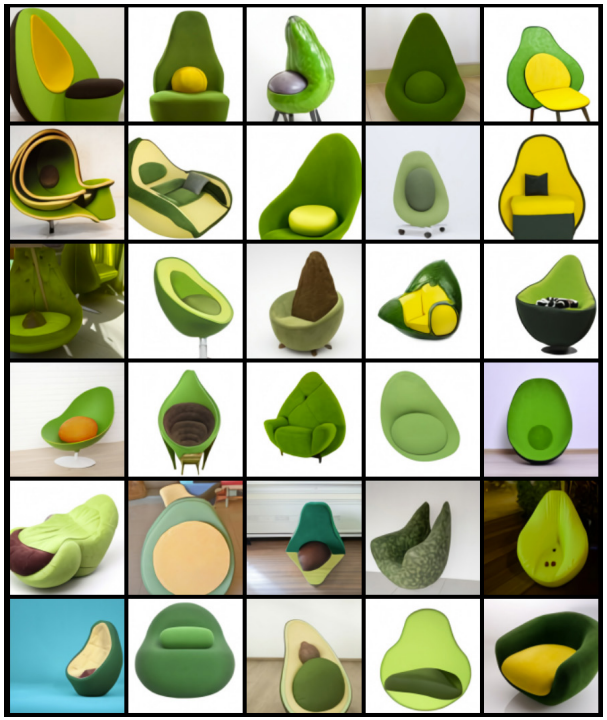

VIRTUELLA KÄNDISAR

Angie gör glassreklam.

När det kommer till virtuella kändisar leder flera asiatiska länder utvecklingen. ”18-åriga” Angie finns inte på riktig, men det gör däremot hennes 300 000 kinesiska följare. ”En dag hoppas jag bli en stor stjärna. Jag vill sjunga, vara med i filmer och animeringar så att fler människor kan lära känna mig.” säger hon. Men hon är mer än en populär ungdomsidol, hon får också agera influencer. Kinesiska glassbolaget Chicecream använder henne som affischnamn när de lanserar nya glassar. I Kina är det ett rätt vedertaget förfarande, med andra exempel som Imma som har över 300 000 följare på Instagram. Hon har medverkat i flera reklamkampanjer, bland annat när KFC lanserade vegetariska alternativ.

Fördelen med dessa virtuella influencers är att de är tillgängliga 24 timmar om dygnet och aldrig behöver semester. De svär inte, de åldras inte och framför allt ger de sig inte in i politiska diskussioner eller annat som kan skapa kontroverser och riskera ens varumärke. Fenomenet plockas snabbt upp av andra och Estée Lauder har skapat en egen virtuell karaktär, vilket förstås skapar en större kontroll över vad som sägs. Utvecklingen är förvisso inte ny, Hatsune Miku genomförde redan 2010 hologramkonserter för utsålda hus i Japan. 2017 såg världens första ”supermodell” Shudu Gram dagens ljus. Men i takt med att den grafiska representationen blir fotorealistisk blir dessa avatarer ofta ett intressant alternativ till verkliga personer. Vissa av dem, som Ha Jiang, har även fått ett skivkontrakt.

ETISKA UTMANINGAR

Hur får vi datorer att på ett korrekt sätt hantera etiska utmaningar? (CC: Christopher Dale)

En utmaning med att skapa mer människolika datorer är att detta ofta går stick i stäv med neutrala, rättvisa och icke-partiska beteenden. Vi människor är ju ofta oberäkneliga. Vi får infall, vi har fördomar, vi kan ha märkliga åsikter och vi svär. Denna motsättning blev uppenbar för utvecklarna bakom IBM:s supersmarta dator Watson. De ville göra datorns kommunikation mer människolik och informell. De lät datorn träna på uttryck från Urban Dictionary – ett webbaserat uppslagsverk för slangord. Datorn var förvisso mycket läraktig. Men istället för att mer obehindrat konversera på ett naturligare sätt, började den häva ur sig svordomar och grovheter. Den hade lärt sig själva uttrycken, men inte när det var passande att använda dem. På en fråga till Watson från en forskare blev svaret ”Bullshit!”. De var tvungna att avinstallera Urban Dictionary och passade samtidigt på att införa ett filter för svordomar.

Detta underhållande exempel sätter fingret på problemet med datorer som vi förväntar oss ska bete sig etiskt: vems etik ska vi låta dem få? Ska den bygga på de politiska och värderingsmässiga strömningarna för stunden? Vad händer vid politiska skiften eller andra omvärldshändelser som påverkar våra värderingar och beteenden? Bör systemen då omprogrammeras?

Eller som Liesl Yearsley, vd på AI-bolaget Akin, uttryckte saken: “Hur kommer AI-system att fatta beslut som är bättre än våra egna? Vill vi ge dem mänskliga värderingar? Samma värderingar som gav oss slaveri, sexism och rasism?”

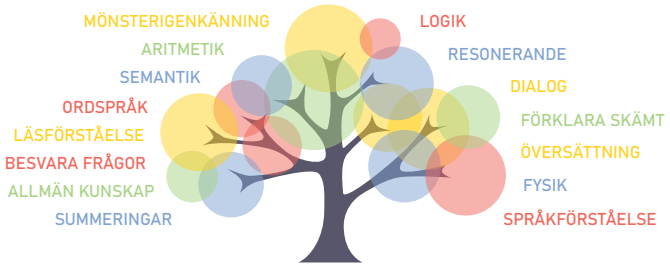

Googles vision om en universell intelligens som har en djupare förståelse för vår värld.

VI HAR BARA SETT BÖRJAN

Dessa virtuella vänner, kollegor och kändisar är i dagsläget inte fullkomliga. Men utvecklingen av AI går otroligt snabbt, och om du inte följer forskningen har du ingen aning om hur snabbt det går, som Elon Musk sa. Googles vision för nästa generations AI-arkitektur är att de i stället för att som vedertaget skapa en AI-modell som är bra på endast en uppgift, vill träna *en* enda modell som klarar miljontals olika uppgifter. I stället för att varje gång börja med ett tomt blad vill de återanvända tidigare lärdomar, ungefär på samma sätt som en människa lär sig. Ett sådant AI-system kan generalisera information från många typer av data, vilket kan skapa en mer universell intelligens.

Om vi får tillgång till en sådan intelligens i våra privatliv och arbetsliv kan detta avsevärt minska behovet av kognitiva åtaganden. Alan D. Thompson som skapat Leta hävdar till och med att vår egen intelligens i framtiden då blir irrelevant i jämförelse. Vi kommer ständigt att ha en AI-kompanjon som löser våra stora och små problem. Det kan ses som något gott för jämlikheten i världen om ”alla blir lika smarta”, men frågan är förstås vilka som kommer att äga dessa högklassiga intelligenser och vad prislappen blir för att få tillgång till dem?

LITE OM FUTUREWISE ERBJUDANDEN:

SENASTE KURSEN FICK MAXBETYG 5,0 I SNITT!

OMVÄRLDSANALYS

Futurewise producerar toppkvalitativa och skarpa omvärldsanalyser för just er bransch.

Vi kartlägger er marknad, gör intervjuer, letar trender, studerar alternativa affärsmodeller och sammanställer resultaten i lättillgängliga rapporter.

För att involvera personalen tar vi helst fram materialet tillsammans mer er under interaktiva workshops.

Klicka för att läsa mer om omvärldsanalys

FÖREDRAG

Vi håller upp emot 100 föredrag årligen där vi presenterar inspirerande trender och tankeväckande framtidsbilder.

Vi siktar på att underhålla samtidigt som vi delger ny kunskap och kryddar sedan med lite provokation.

Anlita Futurewise till nästa konferens, kick-off eller kundevent!

Klicka för att läsa mer om föredrag

UTBILDNING

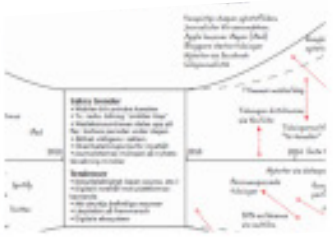

Vi arrangerar flera gånger per år öppna utbildningar i omvärldsanalys. Lär dig kombinera beprövade metoder med nya IT-verktyg för att skapa effektiva plattformar för systematisk omvärldsanalys.

Du tränar förmågan att tidigt upptäcka trender liksom hur man drar nytta av dem.

Ta två utbildningsdagar och se till att bli en grym trendspanare du också!

Klicka för att läsa mer om utbildning

FUTUREWISE